

ΖΑΧΑΡΙΑ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ
ΕΘΝΙΚΟΝ ΑΡΙΣΤΕΙΟΝ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ

ΤΑ ΘΕΙΑ ΔΩΡΑ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

1931
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ Α. Ε. - ΑΘΗΝΑΙ

Στον αγαπητό μου σύζυγό μείριο
η. Αγρ. Ριάχ
ενδόρειο

Ζαχαρίας Κωνσταντίνος

ΤΑ ΘΕΙΑ ΔΩΡΑ

ΖΑΧΑΡΙΑ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ
ΕΘΝΙΚΟΝ ΑΡΙΣΤΕΙΟΝ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ

ΤΑ ΘΕΙΑ ΔΩΡΑ
ΠΟΙΗΜΑΤΑ

1931
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ Α. Ε. - ΑΘΗΝΑΙ

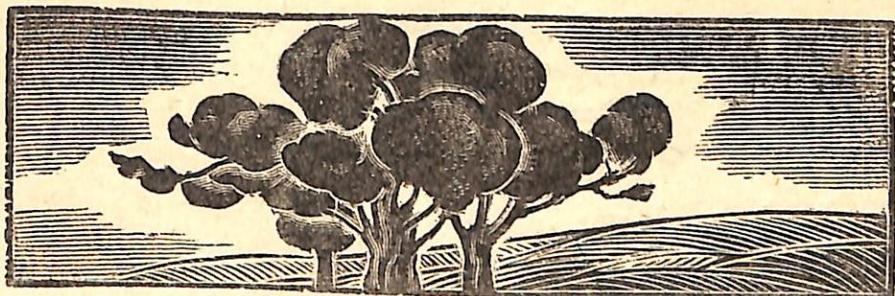
ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΑ ΣΤΗ ΜΗΤΕΡΑ ΜΟΥ

ΕΛΕΝΗ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΣΥΛΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΑΓΓ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ιανουάριο

ΘΕΙΑ ΔΩΡΑ **** ΤΟ ΑΝΕΚΦΡΑΣΤΟ

Λαχτάρες πού κρύβεστε,
Καρδιές κομμάτια,
Βουβή ἔξομολόγηση,
Θλιμμένα μάτια,

Τοῦ πόνου τοῦ ἀνείπωτου
Πηχτὸ σκοτάδι,
Τῆς θείας ἐγκαρτέρησης
Γαλάζιο βράδυ

Στὸν ὕρθο τῆς σκέψης μας
Στὴ μοναξιά μας
Ἄβεβαια σκιόφωτα
Φτωχὰ ὄνειρά μας

Θὰ λυώσουμε ἀδύνατοι
Καὶ μάταιοι πόθοι
Γι' αὐτό σας τὸ οὐράνιο
Ποὺ δὲν εἰπώθη!

Στοῦ λόγου τὰ σίδερα
Δουλέβει ὁ στίχος.
Στῆς Ὂλης τὰ κάτεργα
Στενάζει ὁ ἥχος.

Μὰ ἐσὺ τῶν ὀνέκφραστων
Βουβὴ ἀρμονία,
Πίνευμάτων βαθύλαλη
Πολυφωνία

Στὸ πέρασμα, στὸ ἄστραμμα
Θείας ὀπτασίας,
Βιολίσματα, ἀρπίσματα
Τῆς φαντασίας

Στὰ δάση τοῦ ἀνείπωτου
Βαθειὰ ἵσκιωμένα,
Γοργόφτερα, ἀνέγγιχτα,
Κυνηγημένα

Τραγούδια ποὺ φεύγετε
Πουλιὰ τῆς ρίμας—
Στὴν ἔκσταση ἀκούγεστε
Καὶ στὴ σιωπή μας!

Αγεράκι τὰ φτερά σου λίγο κόψε...
Φόβον ᔁχω τὸ γιαλὸ μὴν ἀνασάνη,
Τὶ ἐδῶ πὰ στὸ φεγγαρόλουστο λιμάνι
Μιὰ βαρκούλα ἀποκοιμήθηκεν ἀπόψε.

Λαγαρή καὶ φωτερή ἡ θωριά της πέφτει
Στῶν νερῶν τὸν ὄλοκάθαρο καθρέφτη
Καὶ θαρρεῖς πώς εἶδεν ὅνειρο ἡ καῦμένη
Ἄπὸ ἀνέμους κι ἀπὸ κῦμα ἀποσταμένη.

Νὰ γελοῦν οἱ φαντασίες ἐμᾶς μονάχα;
Νά ποὺ ἀράζει σὲ νησάκια διαμαντένια,
Σὲ ούρανοὺς φωτοχυμένους λάμνει—τάχα.
Μὴν ξυπνήσῃ ἀπ' τὸ ταξεῖδι ᔁχω τὴν ἔννια...

Κόσμε, ἀλάργευε ἀπὸ δῶ, λεφοῦσι, πέρνα.
Μὴν ταράξης τὸ ύπνοφάντασμα, διαβάτη.
Στῶν νεράϊδων τὴ σπηλιὰ κοιμήσου, μπάτη,
Πίνε ἀκόμα ἐσύ, βαρκάρη, στὴν ταβέρνα!

Κύριε, σὰν ἦρθεν ἡ βραδιὰ σοῦ λέω τὴν προσευχή
[μου.]
Ἄλλη ψυχὴ δὲν ᔁβλαψα στὸν κόσμο ἀπ' τὴ δική μου.
Ἐκεῖνοι ποὺ μὲ πλήγωσαν ἦταν ἀγαπημένοι.
Τὴν πίκρα μου τὴ βάστηξα. Μοῦ δίνεις καὶ τὴν ξένη.

Μ' ἀπαρνηθῆκαν οἱ χαρές. Δὲν τὶς γυρεύω πίσω.
Προσμένω τὰ χειρότερα. Εἰν' ἀμαρτία νὰ ἐλπίσω.
Σὰν εύτυχία τὴν ἀγαπῶ τῆς νύχτας τὴ φοβέρα.
Στὴν πόρτα μου ἄλλος δὲ χτυπᾶ κανεὶς ἀπ' τὸν ἀγέρα.

Δὲν ᔁχω δόξα. Εἰν' ἥσυχα τὰ ἔργα ποὺ ᔁχω πράξει.
Ἀκουσα τὴ γλυκεὶα βροχή. Τὴ δύση ᔁχω κυττάξει.
Ἐδωκα στὰ παιδιὰ χαρές, σὲ σκύλους λίγο χάδι.
Ζευγάδες καλήσπερισα ποὺ γύριζαν τὸ βράδυ.

Τώρα δὲν ᔁχω τίποτα νὰ διώξω ἢ νὰ κρατήσω.
Δὲν περιμένω ὀνταμοιβή. Πολύ ναι τέτοια ἐλπίδα.
Εύδόκησε ν' ἀφανιστῶ, χωρὶς νὰ ξαναζήσω...
Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ βουνὰ καὶ γιὰ τοὺς κάμπους ποὺ
[εῖδα].

ΘΕΙΑ ΔΩΡΑ *** Ο ΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΣΙΩΠΗΣ

Τ' ἄλλα ποὺ εἶχες νὰ μοῦ πῆς
Στῆς ψυχῆς σου τὸ σκοτάδι βύθισέ τα...
Θᾶρθη αὔγη ποὺ θὰ τὰ ἴδω σὲ μιὰ βιολέττα.
Μὴν τὰ πῆς.
Θᾶρθ' ἡ ὥρα νὰ τὰ μάθω τὸν Ἀπρίλη
Στὸ περβόλι ἀπὸ τὰ μάτια, ἀπὸ τὰ χείλη
τῆς σιωπῆς.

Τ' ἄλλα ποὺ εἶχα νὰ σοῦ πῶ
Μὴν τὰ θέλεις οὔτε λόγια, οὔτε σκοπό.
Παρηγόρια στῆς φωνῆς μας τοὺς θανάτους
Καὶ στῆς σκέψης μας τὶς θεῖες λιποθυμιές
Ἄγριολούλουδα μᾶς δίνουν οἱ ἐρημιές...
“Οσα θᾶλεγα, ἀπὸ σκίνους κι ἀπὸ βάτους
Θὰ τὰ μάσεις μιὰν ἡμέρα –κυκλαμιές.

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Στὸν ὕπνο μου ἀπόψε πῶς ξάφνου ζωντάνεψε!
Γιὰ σένα στὰ ξένα χτυποῦνε οἱ παλμοί μου
’Αθήνα, ὑπαρξή μου,
’Εσὺ ποὺ μ’ ἀνάστησες καὶ ποὺ μὲ πλάνεψε!...

Στὸ φῶς σου θαρρῶ πώς ἀνοίγω τὰ μάτια μου.
Δροσούλες φυσοῦνε σὲ πεῦκα ἀναμμένα
Καὶ μ’ ὅλο ποὺ τρέμω νὰ ἴδω περασμένα
Στοὺς δρόμους σου ψάχνω νὰ βρῶ τὰ κομμάτια μου!

Βροντοῦνε στὰ τζάμια σου τὰ πρωτοβρόχια,
Τὰ λίγα στεγνά σου ρυάκια φουσκώσανε...
Τὰ χέρια σκολειὸ ποὺ πηγαίνω παγώσανε,
Φωτιὰ καὶ βιβλία μοῦ τάρνήθηκε ἡ φτώχεια.

Ἐσὺ μὲ τὰ χάδια σου καὶ μὲ τὴν κάκια σου
Μὲ πῆρες τῆς νειότης γλυκειὰ ξεγελάστρα.
Γυρεύοντας ρίμες ὀνείρατα κι ἀστρα
Ζενύχτης ἐγύρισα μέσ' στὰ σοκάκια σου.

Γενῆκαν δικά μου οἵ χαρές σου κι οἱ πόνοι σου,
Οἱ δόξεις σου, οἱ πλάνες σου! Νύχτα καὶ μέρα
Χυμένη ἡ ζωή μου θὲ νᾶναι στὴ σκόνη σου
Ποὺ παίζει ξανθή καὶ τρελλή στὸν ἄέρα.

Οἱ πρῶτες οἱ φτώχιες σου ποῦναι κι οἱ χάρες σου;
Σὲ κάποιες λιγνὲς πιπεριὲς ἀπὸ κάτω
Σπιθίζει τὸ ἀντρίκιο σου τὸ ρετσινάτο
Καὶ μές στὸ σκοτάδι βογγοῦνε οἱ κιθάρες σου.

Ἀπὸ τὸ ἀγεράκι σου ἀπόψε χαϊδεύομαι.
Τί τρέλλα! Στὸν ἵσκιο μιᾶς λεύκας ποὺ τρέμει
Διαβάζοντας στίχους στρωτούς τοῦ Πολέμη
Κατάκλειστη κόρη τολμῶ κι ὀνειρεύομαι.

Μὰ ὅσσο ὁ καιρὸς ὁ προδότης κι ἀν σ' ἄλλαξε
Δὲ χάνονται οἱ δρόμοι ποὺ μ' ἔχουν πληγώσει.
Ἡ ἀνία κι ἡ τύψη ἐδῶ μ' ἔχουν δαγκώσει,
Ἐδῶ τῆς καρδιᾶς μου τὸ αἷμα ἀργοστάλαξε.

Αθήνα! τὸν πόθο μου κράτα καὶ τ' ἄχτι μου!
Σὲ δύσεις ρουμπίνια, γαλάζια χαράματα
Βουνὰ φλογισμένα, ἐρείπια ὁράματα
Οἱ αὔρεις σου ἀς ρίξουνε σκόρπια τὴ στάχτη μου.

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΜΑΝΝΑΣ ΜΟΥ

Τρία σύγνεφα ταξείδευαν
— Τραγούδα το σιγά—
Τρία σύγνεφα ταξείδευαν
Κατά τὸ Καρπενῆσι.

Τόνα ψηλὰ κρεμάμενο
— Φλογέρες θά ν' τὸ εἰποῦν—
Τόνα ψηλὰ κρεμάμενο
Λαμπάδιαζε στὴ δύση.

Τ' ἄλλο βοριᾶς τὸ μάχουνταν
— Τραγούδα το σιγά—
Τ' ἄλλο βοριᾶς τὸ μάχουνταν
Καὶ σὰν ἀχνὸς ἔχαθη.

Τὸ τρίτο τὸ πυκνότερο
—Φλογέρες θὰ ν' τὸ εἴποῦν—
Τὸ τρίτο τὸ πυκνότερο
Τ' ἀργοταξειδεμένο

’Απάνου ἀπὸ τὴν κούνια μου
— Τραγούδα το σιγά—
’Απάνου ἀπὸ τὴν κούνια μου
’Αρμένισε κι ἐστάθη
Βαρειά φουρτουνιασμένο.

ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Περίμενε. Φτάνουν χειρότερες ὥρες.
Νὰ ξέχασε ἡ μοῖρα σου λὲς τὸ σκοπό της;
‘Ησύχασε! ‘Ο πόνος δὲν εἶναι προδότης.
’Ακόμα σοῦ μέλλονται μπόρες καὶ μπόρες.

Περίμενε. ’Ακόμα ἡ ψυχή σου θὰ μάθη.
Στὴν ὕπουλη αὐτὴ ποὺ σὲ ζώνει γαλήνη
‘Ο Νοῦς ποὺ σὲ μάχεται δίχτυα σοῦ στήνει
Σκοτάδια σοῦ ύφαίνονται, ἀνοίγονται βάθη.

Γιὰ κάθε χαμόγελο ποὺ ἔχεις σκορπίσει
Γιὰ κάθε ματιά σου σὲ αύγούλα σὲ δύση
Γι αὐτοὺς ποὺ παράστεκες λησμονημένους
Γι αὐτοὺς ποὺ συμπόναγες κατατρεγμένους

"Αν κύτταξες ρόδο, ἀν σὲ δρόσισε βρύση
"Αν ἔχεις πεσμένες ψυχὲς ἀναστήσει
Γιὰ κάθε ὅμμορφιὰ ποὺ στοχάστηκες, ποὺ
[εῖδες,
Γιὰ τὰ ὑπνοφαντάσματα, γιὰ τὶς ἐλπίδες,

Τῶν ἄσπρων συννέφων καρτέρει τὴ λύσσα
Ποὺ φύγανε χιόνια καὶ θᾶρθουνε πίσσα !

Τοῦ πόνου σημαίνουν μεσούρανα οἱ ὥρες...
'Ορθὸς νὰ δεχτῆς τὶς μελλούμενες μπόρες.
Στὴ μαύρη βουβὴ λησμονιὰ νὰ βυθίστης
Καθὼς ἡ αἵματόβρεχτη δόξα τῆς δύσης.

TO NEPO

Εἶμαι τὸ νερό. Σκορπίζω
Μαγικοὺς σκοποὺς στὸν ἀέρα,
Παίζω σὰ βοσκοῦ φλογέρα,
Σὰν τὴ θεία φοβέρα βουτίζω.
Μὰ στὰ θάμπη τῆς αὔγης
"Οταν δὲ ούρανὸς μὲ βλέπει
'Ως τὰ βάθη τῆς πηγῆς,
Ιερὴ σιωπὴ μοῦ πρέπει.

Γνώρισα τῶν χαλασμάτων
Τὴν ἀπελπισία, σὰν πέφτει
Στῆς ψυχῆς μου τὸν καθρέφτη
Τὸ μεγάλο φάντασμά των.
Τρόμαξα τὴ μοναξιά των.
Εἶδα, βράδυ, τὰ ὅνειρά των !

Λαῦρα ἀποκοιμιοῦνται πάθη,
Νανουρίζεται ὁ καῦμὸς
Στῶν ὀνείρων μου τὰ βάθη.
Τρέμουν μέσα μου ἄστρα πλήθια
Πλάνη γίνεται ἡ ἀλήθεια
Καὶ τὸ ψέμα λυτρωμός.

Εἶμαι τὸ νερό. Κοιμίζω
Μέσα μου οὐρανούς.
Κόσμους βλέπω. Θεοὺς γνωρίζω.
Σὰν ἀγάπη καθρεφτίζω
Καὶ στοχάζομαι σὰ νοῦς !

Τοῦ μοναχικοῦ γκρεμοῦ
Ἐνανούρισα τὴν ἔννια.
Τὰ νεκρὰ κοιμίζω φύλλα.
Ρίχνω σὲ ὥρα στοχασμοῦ
Σύγνεφα τριανταφυλλένια
Μὲς τῶν βάλτων τὴ σαπίλα.

Κυπαρίσσια λυπημένα,
Φάντασμα τοῦ πόνου ὄρθο,
Ἴσια, ἀσάλευτα, γραμμένα
Κατεβήκανε σὲ μένα
Κι εἶδαν φῶτα μαγεμένα
Μὲς στὸ μαῦρο μου βυθό.

Στοῦ πέλαου τὴν ἄκρη
Σὲ κάποια καλύβα
Σὲ δύσης λαμπράδες
Σὲ κρύες σοροκάδες
Σὲ πύρινο λίβα
Στὶς αὔρες ποὺ λένε
Γι' αὐτὸν ποῦχει λείψει
Σκορποῦνε τὸ δάκρυ
Ταμένα στὴ θλίψη
Τὰ μάτια ποὺ κλαῖνε.

Τοῦ θριάμβου ἃν νικήσης
Συγκράτησε τ' ἄτια
Καὶ πρὶν ἀδικήσης
Στοχάσου ἔνα δάκρυ
Θυμήσου δυὸ μάτια
Ποὺ ἔρμα ἀπομνήσκουν
Στοῦ πέλαου τὴν ἄκρη
Καὶ στὸ ἄπειρο πλένε
Καὶ λύτρωση θένε
Καὶ δέν τηνε βρίσκουν
— Δυὸ μάτια ποὺ κλαῖνε.

ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΠΟΥ ΚΛΑΙΝΕ

Στοῦ πέλαου τὴν ἄκρη,
Στῆς ἄμμου τὰ μάκρη
Σταλάζουνε, λένε,
Σὰν ἔρημη βρύση
Μιὰ ἀξέχαστη ζήση
Ποθῶντας ποὺ ἔχάθη
Χαμένα σὲ βάθη
Δυὸ μάτια ποὺ κλαῖνε.

ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΣΤΑ ΖΩΑ

Σάν δλαργεύουν ἀπὸ μὲ γεμάτοι τρόμο οἱ γάτοι
Θαρρῶντας ποὺ ἀπαντήθηκαν μὲ φοβερὸ διαβάτη
Ἄσ ήταν, Θέ μου, δυνατὸ νὰ βγοῦνε ἀπ' τὴν ἀπάτη.

‘Ο ἵσκιος ποὺ τρέχει νὰ χαθῇ παράμερα τοῦ δρόμου
Μέσ’ στὰ βαθειὰ μεσάνυχτα ποὺ πάω στὸ φτωχικό μου
Νὰ τδέξερε τὶ ἀνάξιος ὅποῦμαι τέτοιου τρόμου!

Μὲ τῶν προγόνων τους θὰ ζοῦν τὰ θολωμένα φρένα
Καὶ τρέμουνε τὸν ἄνθρωπο τὰ ζῶα τ' ἀγαπημένα
”Ισως κι ἔγω, σκληρὸ παιδί, νὰ τᾶχα ἀδικημένα.

Μὰ τώρα ποὺ ἔχω μέσα μου ἐλέους κι ἀγάπης βρύση
Πολλῶν ψυχῶν τὰ κρίματα μποροῦσε νὰ τὰ σβύση
Στῆς γάτας τὸ γουναρικὸ τὸ χάδι μου ἀν γλυστρήση.

Στὴ μοναξιά μας τὴν Ἱερὴ καὶ στὴ βαθειὰ ἡσυχία
”Οταν ἐκείνη ἀργοπατῇ στὰ μάταια τὰ βιβλία
Δὲν εἶναι ἡ σιωπὴ μας νοῦς, ὁ λόγος ἀνοησία;

Βουβὴ ἡ ἀφή, μὰ νόημα κι ὑπομονὴ γεμάτη
Χαιδεύοντας τὴ ράχη του γυρτή, ἀπαλή, χνουδάτη
Μιλεῖ τοῦ ζώου γιὰ τὴ φριχτὴν ἄνθρωπινην ἀπάτη.

"Ας ἦταν ἡ ἀσκημότερη κι ἡ πιὸ κυνηγημένη
Στὸ κρύο! τὴ νύχτα! ἀπὸ στενὸ σοκάκι μαζεμένη
'Απὸ τὶς δοῦλες καὶ τὶς γρηὲς ἀναθεματισμένη

'Απὸ τὸ πετροβόλημα παιδιῶν φοβερισμένη
Γιὰ ζεστασιά! γιὰ μίλημα! γιὰ χάδι πεινασμένη
Αὐτὴ ποὺ θάτανε γραφτὸ νὰ κάμω εύτυχισμένη!

ΛΥΠΗΜΕΝΑ ΔΕΙΛΙΝΑ

Στῆς γειτονιᾶς τῆς φτωχικῆς
Γυρίζει ὁ νοῦς μου τὰ στενά,
Τὰ λυπημένα δειλινὰ
Στοχάζομαι τῆς Κυριακῆς.

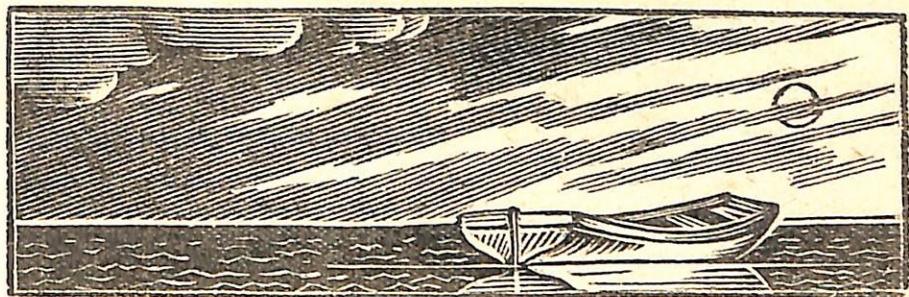
Στὸ σύννεφο τὸ βυσινὶ¹
Θὰ πέσῃ ὁ ἥλιος νὰ κρυφτῇ.
Ψαλμὸς ἀκούγεται ἡ φωνὴ
Τοῦ τελευταίου πραματευτή.

“Ολα σταμάτησαν ἐκεῖ.
’Αργεῖ πολὺ νὰ ρθῇ ἡ βραδιά...
Πῶς ἔχω τὴν ψυχὴ βαρειά
Τὸ δειλινὸ τὴν Κυριακή.

Μέσα στὴν κόκινη ἀντηλιὰ
Τὸ μαραμένο θηλυκὸ
Δίχως ἐλπίδα καὶ μιλιά
Ποτίζει τὸ βασιλικό.

Κανεὶς διαβάτης δὲν περνᾶ
Κανένα αὐτὴ δὲν καρτερεῖ
Ποὺ στὸ μπαλκόνι ὄρθη φορεῖ
Τὸ γιορτινό της τὸ γκρενά.

Σὰ μοῖρα κάθεται μιὰ γρηά.
Στὸ φῶς μιᾶς πόρτας ρημαδιοῦ
Μακραίνει ὁ ἵσκιος τοῦ παιδιοῦ...
Καμπάνα ἀκούγεται μακριά.

ΠΙΚΡΟ ΤΡΑΓΟΥΔΑΚΙ

Μ' ἔνοιωσαν κι ἀχνίζουν τὰ βουνά....
Σύννεφα ποὺ φεύγουν μὲ ρωτᾶνε,
Μοῦ μηνοῦν καράβια μακρυνά.

Μιάν ίτιά μὲ πόνεσε πολὺ¹
Σὰ γυναῖκα χύνοντας τὴν κόμη
'Απὸ ἀπελπισμένη κεφαλή.

Μούειπαν: « Ἡ ψυχή σου θὰ ξεχάσῃ
"Αν σοῦ πάρη ἡ πλάση τὸν καύμό.
Ρίχτονε στὰ πέλαγα, στὰ δάση».

Τί κι ἀν πῆε σὲ κάμπους καὶ βουνά;
Τώρα ποὺ τὸν μοίρασα τοῦ κόσμου
Εἶναι πιὸ βαρὺς καὶ πιὸ δικός μου!

Μαύρη φυλλωσιὰ κυττάω νὰ τρέμη.
‘Ο καύμός μου δέρνεται καὶ κεῖ;
Μίλημα τὸν κάμανε οἱ ἀνέμοι.

“Ανεργος τὸν ἄκουσε βοσκός
Κι ἔμαθε νὰ παίζη νύχτα μέρα
Τὴν παραπονιάρικη φλογέρα.

Σὲ βραδιὰ τὸν εἶπα σκοτεινὴ
Κι ἔρριξαν στὸ βάλτο ποὺ κοιμᾶται
Τ’ ἄστρα καὶ τὴν πούλια οἱ οὐρανοί.

Ζέρω τί λόγια στήν ψυχή μιλεῖς καὶ τῶν ἀψύχων.
Κρυφοὶ παλμοί, κρυφοὶ καῦμοι φύλλο κι ἀνθὸς θὰ γένουν,
Θὰ λουλουδίσουν οἱ πληγὲς σακατεμένων τοίχων,
Θὰ ζοῦνε τὰ χαλάσματα κι οἱ πέτρες θ' ἀνασαίνουν.

Ζέρω ποὺ θὰ μεθᾶ ἡ ζωὴ καὶ τοῦτο τὸν Ἀπρίλη
—Πλάσμα κανένα τὴν τρελλὴ χαρά του δὲ θὰ κρύψῃ—
Μὰ μὴ ζητήσης τῆς βαρειᾶς καρδιᾶς μου νὰ σοῦ στείλη
Τὸ τραγουδάκι ποὺ ηθελες καὶ τῆς τὸ πῆρε ἡ θλίψη.

ΜΗΝΥΜΑ ΣΤΗΝ ΑΝΟΙΣΗ

"Οταν περάσεις ἄνοιξη καὶ τοὺς χυμοὺς ταράξης
Τῆς γῆς κι οἱ κάμποι ἀνθίσουνε στὸ φῶς καὶ στὴ γαλήνη,
Μὴν ἔρθης πάλι στὴ φτωχὴ καρδιά μου καὶ προστάξης
Γιὰ νὰ σοῦ δώση τὸν ἀνθὸ ποὺ σοῦ χρωστάει κι ἔκείνη.

Χελιδονάκι μὴν ἔρθη ποτὲ νὰ ξαναγύρη
Τὸν ἔρχομό σου νὰ μοῦ εἰπῇ τρελλὰ στὸ παραθύρι
Κρατῶντας κάποιο φρύγανο καὶ τὸν ψαλμὸ στὸ στόμα.
Ζερὸ κι ἀχάριστο κρατῶ τοῦ κήπου μου τὸ χῶμα.

Ο ΓΕΡΟΒΟΣΚΟΣ

Πόσα χρόνια πέρασα
Κι άσπρισα και γέρασα
Πάνω στὰ ψηλώματα
Βόσκοντας τὰ πρόβατα!

Τίς κορφές ἐπάτησα
Και νυχτοπερπάτησα
Και σὲ δέντρα γέρικα
Εἶδα κι εἶδα ἀγερικά.

Σὲ ψηλὲς ἀνηφοριὲς
Σὰν κοτσύφι ἔχύθηκα,
Κι ἔπεσα σὲ ρεματιὲς
Και λαγοκοιμήθηκα.

Πάνω στὴν καπότα μου
—Φορεσιὰ και στρῶμα μου—
Εἶδα ὄνείρατα, γυρτός,
Ζυπνητὸς και κοιμιστός.

Σ' ἀϊτοράχη ἐσκάλωσα,
Μὲ τὸ λύκο ἐμάλωσα
Κι ἄναψα τρανὲς φωτιὲς
Σὲ τετράψηλες κορφές.

Μιὰ ζωὴν ἐπέρασα
Κὶ εἴπ’ ὁ θεὸς καὶ γέρασα
Καὶ τὸ χιόνι τὸ πολὺ^ν
Μούπεσε στὴν κεφαλή.

”Αἰντε, προβατάκια μου,
Περπατᾶτε, ἀρνάκια μου,
Πάμετε σιγὰ σιγὰ
Καὶ μᾶς πῆρεν ἡ βραδιά.

Εἶδα τ' ἄστρι στὸ βουνὸ
Ποὺ τὸ λένε αὐγερινὸ
Καὶ στὴν καθαρὴ βραδιὰ
Χόρτασα τὴν ξαστεριά.

Μύρμηγκα δὲ ζήμιωσα
Κὶ ἄνθρωπο δὲ θύμωσα.
Πῆρα τὰ μικρὰ τ' ἀρνιὰ
Σὰν παιδιὰ στὴν ἀγκαλιά.

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΤΟ ΠΑΡΚΟ

Απὸ τὸ πάρκο / ἐπέρασεν ἡ ὥριμη κυρία
Μέσα στοὺς ὅρθιους τῶν δεντρῶν, ὀλόρθη, τοὺς κορ-
[μούς.
Φύλλα νεκρὰ τῆς ἔρριξε ἡ χρυσὴ δεντροστοιχία
Καὶ μεῖς — τοὺς μαραμένους μας συλλογισμούς.

Θᾶναι ἡ γυναικα ποὺ ἔκλαψε πολύ. Στὰ βλέφαρά της
Ἡ σκιὰ τῶν τρισευγενιῶν κατέβη μαρασμῶν.
Τὴ λύπην ἔξεδίψασαν τὰ δάκρυά της
Καὶ τὴν ύδρια της γέμισε στὴ βρύση τῶν λυγμῶν.

Τὰ φιλημένα, ἄλλον καιρό, κρατεῖ κλεισμένα χείλη,
Κι ἀπάνου ἀπ' τὰ ξερόφυλλα περνάει θαμπή, σβυστή,
Στὸ μύρο τῆς ὑπομονῆς, ποὺ ἀπλώνουνε τὸ δεῖλι
Τὰ πληγωμένα ἀπ' τὴν βροχὴν κλαριά, νὰ ξεχαστῇ.

Κι ἐγώ, ποὺ ἀπὸ τὸ μάταιο τὸν κόσμο ἀναχωροῦσα,
Τὴν εἶδα κι εἶπα: «Εἶναι νωρίς· θὰ μείνω». Μυστικὰ
Στὸν πόνο καὶ στὴ γνώση της νὰ ἐμπιστευτῶ μποροῦσα
Τὰ δάκρυα μου τὰ τωρινὰ καὶ τ' ἀναμνηστικά.

Τότε θὰ γύρωμε κι οἱ δυὸ σὲ μιὰ βαθειὰ ἡσυχία,
Οἱ κουρασμένοι, οἱ ὥριμοι πολύ, νὰ ἴστορηθῇ
Ἀπ' τὸν καθέναν ἡ παληὰ πικρή του ἀποτυχία
Τρυγῶντας τοῦ ἄλλου τὰ φιλιὰ ὅποὺ ἔχουν μαραθῆ.

Γλυκὸ χεινόπωρο τῆς ζωῆς, σοφὴ κι ἀτάραχη ὥρα,
Ζέρεις, τὰ φίλτρα πίνοντας τῆς λύπης, νὰ εὔτυχῆς
Καὶ νὰ γευτῆς τὸν ἔρωτα σὰν τὴ χρυσὴν ὄπτώρα
Βαρειὰ ἀπ’τὸ μέλι τῶν χυμῶν στὰ ρίγη τῆς βροχῆς.

ΠΟΛΕΙΣ

Τὴν ᾗδια δόξα ἐπόθησε τὴ χεινοπωρινὴ
Καθὼς με εἶδεν ἡ ὥριμη γυναικα, κι ἡ καρδιά της
Τὰ πληγωμένα ἐτάραξε γιὰ μιὰ στιγμὴ φτερά της—
“Ομως τὰ ξαναδίπλωσε στὴν πρώτη ύπομονή

Καὶ προσπεράσαμε βουβοί, δειλοὶ κι ἀγνοημένοι.
‘Ο λόγος ποὺ δὲν ἤτανε γραφτό μας ν’ ἀκουστῇ
Καθὼς ξερόφυλλο ἐπεσε λαμπρὸ στὴν κοιμισμένη
Θάλασσα τοῦ ἀνεκπλήρωτου ποὺ τόσα μοῦ κρατεῖ.

Σὲ χορὸ φρενιασμένο
Ζεπροβάλλοντας μόλις
Φτάνουν φεύγοντας οἱ πόλεις
Καὶ τὶς χάνει τὸ τραῖνο...

Πειρασμοὶ ἀγαπημένοι!
Σᾶς κυττάζω ἀπ’τὸ τζάμι
Πόλεις! φώτων ποτάμι
Πόλεις! ἵσκιοι θλιμμένοι.

Ἐδῶ πλήθη στὸ δρόμο,
Ἐκεῖ ἐρμιὰ στὰ σοκάκια—
Μαύρη ἐσὺ μὲ τὰ τζάκια
Θεία ἐσὺ μὲ τὸ Δόμο,

Χαρωπές, λυπημένες,
Ποῦ μοῦ πᾶτε, ποῦ πηαίνω,
Πολιτεῖες νυχτωμένες
Ποὺ σᾶς χάνει τὸ τραῖνο;

Ω ΚΑΜΠΟΙ, ΠΟΥ ΦΕΥΓΕΤΕ....

Σμαράγδινες ράχες κι όλάσπρα χωριά
Σὲ κάμπους τὸ φῶς σὲ ποτάμια χυμένο...
Ταξεῖδι δὲ θᾶταν αὐτὸ εύτυχισμένο
Γιὰ μιὰ ἄλλη καρδιά;

·Ω κάμποι, ποὺ φεύγετε ἐνάντια στὸ τραῖνο !
Χωριὸ στὴ φωλιὰ τῶν κλαριῶν πλαγιασμένο,
Τρανοὶ ποὺ σαλεύετε ἀντίκρυ μου βράχοι,
Ζευγᾶ στὸ χωράφι, κοπέλα στὸ στάχυ,

·Ω δέντρα, πλατειὰ στοὺς ἀγέρηδες λύρα
Κι δλόρθε βοσκὲ στὸ μικρὸ τὸ κοπάδι !
Τὴ βλέπω τοῦ ἀνθρώπου τὴ ζωὴ καὶ τὴ μοῖρα
Τὴν ὕρα ποὺ σβύνετε ἀργὰ μές στὸ βράδυ.

Τοῦ κάκου τοὺς λαοὺς καὶ τὶς χῶρες διαβαίνω.
Οἱ λύπες, ποὺ μ' ἔχουν πολὺ ἀγαπημένο,
Στὸ δρόμο γυρεύουν νὰ τὶς ξαναζήσω.
Μισεύω κι ἔκεινες μὲ γύρισαν πίσω.

Πηγαίνω. Στῶν χρόνων ξεχνιέμαι τὰ βύθη
Κι ἀκούω τὸ ρυθμὸ τῆς σκληρῆς μηχανῆς.
Πῶς ἔγιναν ὅλα δὲν ξέρει κανείς.....
Παράξενο ποῦναι ἡ ζωὴ παραμύθι.

ΦΕΓΓΑΡΙ

Μήτε ἀστράφτει κουπί, μήτε κῦμα ἀνασαίνει.
Μιὰ βαρκούλα ψαρεύει, ἀνοιχτά, ξεχασμένη...
Σὰν ἄγαπη! σὰ δόξα! τὸ φεγγάρι ἀνεβαίνει.
Εἶσαι δίπλα μου ὅρθη κι ἀπ' τὸ φῶς του ντυμένη.

Σὰν ὄνείρου φαντάζεις μορφή, σὰν τὶς κόρες
Ποὺ ἀλαφρὰ περπατοῦνε σ' ὄλασπρες ζωηφόρες.
‘Ο παλμός μου χτυπάει. Τὸν ἀκοῦσ. Τέτοιες ὥρες
Θὰ τὶς πάρη ὁ καιρός, σὰν ξερόφυλλα οἵ μπόρες;

”Οχι. Αὐτῆς τῆς νυχτιᾶς τὴν ἀνείπωτη εἰκόνα
Τοῦ χαμοῦ δὲν τὴ δίνω. Τὴν κρατῶ στὸν αἰῶνα.
Τὸ φεγγάρι ποὺ σ' εῖδε θὰ λάμπη, κορῶνα,
Στῶν πικρῶν λογισμῶν μου τὸν ἄγριο χειμῶνα.

Δὲ μιλοῦσες. ’Αντίκρυ κοιμόταν ἡ χώρα.
Δὲ μιλοῦσα. Τὸ μέγα φεγγάρι σ' ἔθωρα
Καὶ τὴν αὔρα ἀνασαίνοντας τὴ μυροφόρα
Εἶχες φόβο μὴ φύγη τέτοια ἀξέχαστη ὥρα.

Δὲ θὰ μάθης ποτὲ ποιὸς τὴν εἶχε ἔτοιμάσει.
Γιὰ τὸν ὄρκο μας τάχα νὰ γνιάστηκε ἡ πλάση
Κι εἶχε πλέξει τῆς νύχτας τὸ μέγα γιορτάσι
Γιὰ τὶς δυό μας τὶς σκιὲς στὸ λαμπρὸ ἀκροθαλάσσι;

Μὴ δειλιάζης. Θὰ μείνῃ ἡ στιγμὴ ποὺ ἐδῶ κάτου
Στὸ γαλάζιο τὸ φῶς, στὴ σιωπὴ τοῦ κυμάτου,
Σ' ἀγροικοῦσε ἡ ψυχὴ τοῦ Παντὸς τοῦ ἀθανάτου,
Ἔσκιο διάφανο κι ὄνειρο μέσ στὰ ὄνειρά του !

ΤΟ ΠΙΣΤΟ ΑΣΤΕΡΑΚΙ

"Ἐν' ἀστεράκι περπατεῖ κοντὰ στὸ ἀχνὸ φεγγάρι
Μὰ νὰ τὸ φτάσει, ἃς ἥξερα, δὲ θέλει; δὲ μπορεῖ;
Καὶ στὴ μεγάλη δόξα του καὶ στὴ λειψή του χάρη
Σὰν τὴν ἀγάπη στέκει ἐκεῖ, σωπαίνει καὶ θωρεῖ.

Παίζουν μαζὶ στὰ σύννεφα καὶ λάμπουν στὸν
[αἰθέρα.

Ποιὰ δύναμη τὸ μάχεται καὶ πίσω τὸ κρατεῖ
Κοντά του ὅσο νὰ καίγεται, μὰ πάλι τόσο πέρα
Ποὺ τὸν καῦμό του εἴν' ἀρκετὸν νὰ μὴ μπορεῖ
[νὰ εἴπῃ;

Οἱ ἀνθρῶποι λένε: ἀπ' τὸν καῦμὸν μιὰ νύχτα θὰ
[πεθάνη,
Κερὶ θὰ σβύσῃ καὶ καπνὸς στὸ χάος θὲ νὰ χαθῇ.
Καὶ τ' ἀστεράκι πάντα ζῆ καὶ περισσὰ τοῦ
[φτάνει
Νᾶναι μπροστὰ στὸ μέγα φῶς καὶ νὰ τὸ ἀκολουθῇ!

ΠΑΝΘΕ·Ι·ΣΤΙΚΟ ΑΝΑΚΡΟΥΣΜΑ

“Ω πνοή, ποὺ σὰν ἥχων ποτάμι στὰ πεῦκα
Σ' ἀκούω καὶ σὲ βλέπω νὰ τρέμης στὴ λεύκα,
Σαλέματα ἀνήσυχα κι ἀνατριχίλα,
Χαιρέτισμα θεῖο ἀπὸ φύλλα σὲ φύλλα,
“Ω νόημα, σταλμένο ἀπὸ τοῦ κόσμου τὰ βάθη!
Ποιά σκέψη ποιά γνώση ποτὲ θὰ σὲ μάθη;

Σ' ἀνθρώπινη μάταια μορφὴ σ' ἔχουν κλείσει.
Στὴν ἀπειρωσύνη σου σπάει κάθε φράχτης.
Ἄγαπης καὶ μάνητας χύνεσαι βρύση
Καὶ πόθου κι ἐνέργειας πηδᾶς καταρράχτης.
Στὴν ἄνεργη πέτρα στοχάζεται ὁ νοῦς σου.
Οἱ βάλτοι ἀγκαλιάζουνε τοὺς οὐρανούς σου.
Τὴν ὑλὴν ὅριζεις καὶ μέσα της εἰσαι.
Τὸν κόσμον κινεῖς μὰ κι ὁ κόσμος κινεῖ σε.
Ἄσκημια ὡμμορφιὰ μέρα νύχτα θὰ πλάθης,
Φριχτοὶ χαλασμοὶ θὰ τελειώνουν σὲ τάξη,
Θὰ σβύνης, θὰ φέγγης, ὃ δύναμη! Ὡ πράξη!
Καί, Θεός, τὸ σκοπό σου ποτὲ δὲ θὰ μάθης.

Ἐνῶ σὲ θαρροῦσα κριτή μου στὰ οὐράνια
Ἄναμεσα σὲ ἄστρων καὶ σὲ ἥλιων στεφάνια
Θεῖο πνεῦμα ποὺ χύνεσαι ἀκράτητο ἐμπρός μου,
Σ' ἀκούω ν' ἀνασαίνης μὲς στὸ εἶναι τοῦ κόσμου!
Τὰ χιόνια ποὺ στρώνεις, οἱ λιόφωτοι κάμποι,
Τὸ κῦμα ποὺ σβύνεις, τὸ μάτι ποὺ λάμπει,
Ἡ σαΐτα φιδιοῦ σ' ἀνθισμένο λειβάδι,
Στὸν ἄγριο κατήφορο μαῦρο κοπάδι,
Τοῦ ἀλόγου ἡ φυγή, τῆς ἀγάπης τὸ πάθος,
Τοῦ πόντου ἡ λαχτάρα, τῆς σκέψης τὸ βάθος,
Τοῦ ζώου ἡ ματιὰ ποὺ ρωτάει τὴν καρδιά μου
Κι ἡ φλόγα τῶν δένδρων ποὺ ἀνάβεις τὸ δεῖλι
— Ὡ Θεέ! πῶς κατέβηκες τόσο κοντά μου,
Ὦ πνεῦμα! πῶς δέρνεσαι μέσα στὴν ὑλη!

ΕΙΔΥΛΛΙΟ

Οι δέκα γίδες τοῦ Μπιλιόνα
Γυρίζουν βράδυ ἀπ' τὸ κλαρί.
Πρώτη τους ἔρχεται ἡ Κοκῶνα
‘Η ἀργοπατοῦσα ἡ λιγερή.

Δίχως τσοπάνη μήτε σκύλο
‘Η μιὰ τὴν ἄλλην ὁδηγᾶν.
Σὲ τοῦφα στέκουν καὶ τρυγᾶν
Κάποια κορφή, κανένα φύλλο.

Κι ἡ στριφοκέρα ἡ λαμπρομάτα
Κι ἡ ἀσπρονώρα ἡ παρδαλή
Κι αὐτὴ ποὺ φεύγει ἀπὸ τὴ στράτα
Μὲ τὸ γαλάζιο χαϊμαλὶ

Σκῖνο καὶ γαῦρο χορτασμένες
Πότε καὶ πότε σταματοῦν
Κι ἀσάλευτες σὰν πετρωμένες
Στὸν ἥλιο ποὺ ἔσβυσε κυττοῦν.

ΑΓΡΥΠΝΙΑ

Μὲ τί κουπιὰ νὰ σὲ περάσω,
Θάλασσα νύχτα, γιὰ νὰ φτάσω
Στὸ θεῖο λιμάνι τῆς αὔγης;
Τοῦ ὑπνου γαλήνη, πῶς ἀργεῖς!

Νά εἰχα νὰ βάλω τιμονιέρη
Κάποιες ὅποὺ ἔζησα χαρὲς
—Μὰ κεῖνες τώρα εἶναι σβυμένες
Καὶ μές στὸν ἵσκιο μου χαμένες
Μοιάζουν πολὺ μὲ συμφορές—

Νὰ ξεγελοῦσα κάποια ἐλπίδα
Νὰ ρθῆ κοντά μου, ποὺ ἀγρυπνῶ,
Νάβλεπα δνείρατα ἀπὸ κεῖνα,
Ποὺ μὲ πλανεύουνε ξυπνό,
Νὰ τραγουδοῦσε στὴν ψυχή μου
Μιὰ σερενάδα ἐρωτική
Θὰ σὲ γλυστροῦσα, πέλαο νύχτα,
Σὰ γόνδωλα Βενετική...

"Ολα σταμάτησαν ἀπόψε
Καὶ λησμονήθηκε ἡ νυχτιά,
Βαρειές οἱ ὥρες κοιμηθῆκαν
Ἄπάνου στὰ καμπαναριὰ
Σταματημένα εἶναι τ' ἀστέρια
Βουβοί ναι οἱ λάλοι πετεινοί,
"Ολα σωπαίνουν καὶ μ' ἀφίνουν
Ν' ἀκούω τῆς τύψης τὴ φωνή.

Μές στῶν δνείρων τὶς φτεροῦγες
‘Οποὺ μ' ἀγγίζουνε ξυπνό
“Ονειρο κι ὁ ὑπνος μὲ πλανεύει
Κι ὅσο τὸν νείρομαι ἀγρυπνῶ.
Τάχα τὸν βλέπω καὶ μὲ πέρνει,
Μὲ φέρνει τάχα στὴν αὔγη

Μαζὶ μὲ τοὺς ἀναπαμένους
Ποὺ στὴ βαρκούλα του ὁδηγεῖ.
Μὲ τοὺς ἀθώους καὶ μὲ τοὺς δίκαιους
Πῶχουν τὴν ἥσυχη καρδιά,
Μὲ τὰ λουλούδια τὰ κλεισμένα
Μὲ τ' ἀεροκοίμιστα παιδιά....

Τοῦ ὑπνου γαλήνη, πῶς ἀργεῖς !
Μὲ τί κουπιὰ νὰ σὲ περάσω,
Θάλασσα νύχτα, γιὰ νὰ φτάσω
Στὸ θεῖο λιμάνι τῆς αὔγης;

Κι ὁ κυνηγὸς σημάδεψε καὶ μὲ τὴν τουφεκιά του,
Ποὺ ἀρμονιζότανε κι αὐτὴ μέσ στὴν ὡραίαν ἡμέρα
Στὸν ἀλαφὸν λιγόθυμον ἀνασασμὸν τοῦ ἀέρα,
Δυὸ μαῦρα σπαθωτὰ φτερὰ κατέβηκαν μπροστά του.

Μακαρισμένος θάνατος τὸν ἔρριξε στὸ χῶμα
Τὸν κότσυφα τὸ σφυριχτὴ στὴν ὕρα ἀπάνω ποὺ
Τὸ λαμπερό του βύθιζε κεχριμπαρένιο στόμα
στὸ μέλι ενὸς καρποῦ.

ΕΥΘΑΝΑΣΙΑ

"Ηταν στὴ Ζάκυνθο.... Χλιαρό, ἀπαλὸ τὸ μεσημέρι.
Μές στὸ χειμῶνα ἀνάσαινε ξανθὸ τὸ καλοκαῖρι.
"Απλωνε ὁ ἥλιος τὰ χρυσὰ στρωσίδια στοὺς ἐλαιῶνες,
Κρεμοῦσαν οἱ κληματαριὲς τὰ πορφυρὰ σταφύλια,
Στὶς φράχτες ποὺ ἀνεβαίναμε τρυγῶντας ἀνεμῶνες
"Επαιζε ἡ σπίθα τοῦ φωτὸς καὶ τῶν πουλιῶν ἡ τρίλλια.

ΤΟ ΤΑΖΕΙΔΙ

Στὰ καίκια τ' ἀραγμένα, τὰ δεμένα,
Στὰ καίκια, ποὺ δὲν πᾶνε πουθενὰ
Θὰ μποῦμε νὰ γυρίσωμε τὰ ξένα.

Ψυχή μου, θ' ἀπολάψωμε τὰ ὥραια
Θαλασσομαχητά, θὰ ἴδοῦμε χῶρες
Ἄσάλευτοι ἐδῶ νά στὴν προκυμαία.

Τοῦ πλέον ἀντρείου Ρωμιοῦ καραβοκύρη
Τὴν τόλμη καὶ τὴ δόξα θὰ γευτοῦμε
Ἄκουμπισμένοι ἐδῶ στὸ παραθύρι.

Πάσσαρες, καίκια, σκοῦνες, τρεχαντήρια
Τὴν ὥρα ποὺ κοιμοῦνται στὸ λιμάνι
Θὰ μᾶς σπρώχνουν σὲ ἀφρόλουστα ἀκρωτήρια.

Φορτωμένη μὲ κίτρα, εύωδιασμένη
Θὲ νὰ μᾶς πάη σ' ἀνάκουστο ταξεῖδι
Νύφη γολέττα ἀπὸ τὸ Γαλαξεῖδι.

Σὲ ἀκρογιαλιές μὲ φίλντισι χαλίκια
Στὸ Μάη καὶ στὸν Ἀπρίλη τῶν κυμάτων,
Σ' ἐνάλιους κήπους, σέρρες ἀπὸ φύκια,

Βάρκα ἀπ'τὰ Βάτικα θὰ μᾶς γλυστρήσῃ
Καὶ Μυκονιάτικο πανὶ πελώριο
Σὲ δειλινῶν φωτιές θὰ μᾶς βυθίσῃ.

Σὲ πολιτείες βαθειές, πυκνές, πολύβουες
Θὰ μποῦμε, στὴ βαθύλαλη ἄγορά τους
Θὲ νὰ χαροῦμε, ἀπ'τὰ καμπαναριά τους

Θ' ἀκούσωμε τὶς ὥρες, στὴν πλατειά τους
Λεωφόρο θὰ ξυπνήσουνε οἱ σφυγμοί μας,
Στὰ στενά τους σοκάκια οἱ στοχασμοί μας.

Σὲ ἀργυρὸ θυμιατῆρι καίοντας ὅλη
Τὴ μυστικὴ πολύπαθη ψυχή μας
Θὰ πᾶ νὰ προσκυνήσωμε τὴν Πόλη.

Καὶ στὴ Μεσόγειο τὴν τραγουδημένη
Τοῦ κόσμου θὰ διαβάσωμε τοὺς θρύλλους
Νανουρισμένοι, θαλασσοδαρμένοι.

Τόλμες θὰ μᾶς κυττάξουν μ'ἄγρια ζήλεια!
Θὰ λαχταράη στὸ διάβα μας ἢ πλήξη
Καὶ θὰ μᾶς χαιρετίσουνε μαντήλια.

Κάβοι ὄρθοι, φάροι, δάση, ἢ παραλία
Θὰ φεύγουν, θὰ κουράσωμε τοὺς γλάρους,
Μακριά μας τὰ νησιὰ θὰ πλέουν σὰν πλοῖα....

Κι ὅταν τ' ἀκούσωμε ὅλα, ὅλα τὰ ἴδοῦμε
Καὶ ξεκινήσωμε γιὰ δῶ καὶ τόπους
Χρώματα, σκιές, ἥχους, ρυθμούς, ἀνθρώπους

Τοὺς νιώσουμε νὰ σβύνουν μές στὸ βράδυ
Τῶν λογισμῶν μας, ὅταν κουρασμένοι,
Ἄφωνοι ἀπὸ τὶς θύμησες, γυρμένοι

Στὴν πλάρη, ἐρθοῦμε πίσω κάποια νύχτα,
Γι' ἀμοιβὴ τῆς τρελλῆς μας φαντασίας
Θὲ νὰ χυθῇ στὰ οὐράνια ὁ Γαλαξίας

Καὶ στὴ γλυκειὰ σιωπὴ τῆς νύχτας, γλάστρα
Θὰ ὑψώσῃ ἡ ἀραγμένη μας γολέττα
Κατάρτια καὶ σκοινιὰ ἀνθισμένα ἀπὸ ἄστρα.

ΤΑ ΤΡΕΛΛΑ ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ

Τὰ τρελλὰ τὰ πουλιά, ποὺ παιδὶ λαχταροῦσα,
Νὰ τὰ φτάσω γιατί δὲ μποροῦσα;
Πᾶνε χρόνια κι ἀκόμα δὲ μ' ἔχει ἀπολείψει
Τοῦ γοργοῦ μισεμοῦ των ἡ θλίψη.
Σὲ γαλάζιους καὶ τώρα μοῦ τὰ φέρνει οὐρανοὺς
‘Ο παιδιάστικος πόνος, ὁ θυμάμενος νοῦς...
Κελαϊδοῦνε χαρούμενα στ' ὄγρια μου πάθη
Φτερουγίζουν ἀνήσυχα σὲ ὕψη, σὲ βάθη,
Στὰ κλωνάρια κουνιοῦνται σὰν τότε καὶ τὰ ἴδια
Γελαστὰ ξαναρχίζουν ἐμπρός μου παιχνίδια
Μὲ πλανοῦνε, ζυγώνω, κυλιοῦνται στὰ φύλλα
Καὶ τὰ χάνω στῆς λεύκας τὴν ἀνατριχίλα...

Τὰ τρελλὰ τὰ πουλιά, ποὺ παιδὶ λαχταροῦσα.
Νὰ τὰ φτάσω ποτὲς δὲ μποροῦσα.
Σουσουράδα γραμμένη, γοργή, σπιθούματα
Τὴ λευκή της ἐσάλευε οὔρα μὲς στὴ στράτα
Μ' ἔνα πρόσχαρο κάλεσμα, σάλεμα πλάνο,
Σὰ νὰ νιώθῃ πώς πίσω ἀπὸ τ' ἄπιαστα φτάνω.
Καλογέροι, κοτσύφια, πλουμιστοὶ συκοφάγοι
Σπίνοι, φλῶροι, κινῶντας γιὰ ἐρημιές καὶ πελάγη
Ἄπ' τὸ δέντρο πετοῦσαν μὲ μιὰ τρίλλια στὸ στόμα
Καὶ μ' ἀφίναν κι ὁ κλῶνος ἐσάλεβε ἀκόμα....

ΣΕΡΕΝΑΔΑ ΣΤΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟ ΤΟΥ ΣΟΦΟΥ

Σοφέ μου, τὸ τετράσοφο
Ποὺ σὲ φωτάει λυχνάρι
Νάτανε, λέει, φεγγάρι
Καὶ σὺ εἴκοσι χρονῶ !

Νάτανε τάχα ἥ γνώση σου
Μὲ τὸν ὅγέρα ἀμάχη,
Γιὰ δασωμένη ράχη
Ζεκίνημα πρωϊνό...

Νάτανε τάχα ή σκέψη σου
Συρτοῦ χοροῦ τραγούδια
Μιὰν ἀγκαλιὰ λουλούδια
Μιὰν ιστορία τρελλή,

Τὰ μύρια ποὺ δὲ γνώρισες
Νερὸ θὰν τάξιχες μάθει
Μὲ δάσκαλο τὰ πάθη
Μ' ἔνα κλεφτὸ φιλί.

Πολὺ τὴν καταφρόνεσες
Τὴ ζωή, πάναθεμά τη...
Καὶ τώρα; Εἶναι φευγάτη
Σὰν ὄνειρο πρωΐνό.

Χειλάκια ἀνθοῦν στὴ γειτονιά
Γαρούφαλα στὴ γλάστρα —
Καὶ σὺ διαβάζεις τ' ἀστρα
Καὶ τὸ βαθὺ οὐρανό.

ΣΥΝΝΕΦΑ

Ἐτοῦτο τὸ σύννεφο
Τ' ὀλάσπρο, τ' ἀπάρθενο
Ποὺ τρέχει, γαλέρα,
Μ' ἀνάλαφρο ἀέρα

Ψυχὲς ποὺ ἀγαπήσανε
Καὶ δὲ λησμονήσανε
Θὰ πηαίνει, ποιὸς ξέρει,
Σ' ἐφτάλαμπρο ἀστέρι.

Μὰ τ' ἄλλο τὸ σύννεφο
Καράβι όλοσκότεινο
Πού δὲ ήλιος θὰ σβύσῃ
Νὰ μὴν τ' ἀντικρύσῃ,

Αὔτὸ ποὺ στάμάτησε
Βαρὺ καὶ τρικάταρτο
Μὲ μαῦρες ἀντέννες—
Θὰ φέρνῃ χαμένες

Ψυχὲς ποὺ ἀδικήσανε
Ποὺ δάκρυ δὲ χύσανε
Κι δλότρεμες τώρα
Θὰ κλαῖνε στὴ μπόρα.

ΡΟΥΜΕΛΗ

Τὴ μάννα μου τὴ Ρούμελη ν' ἀγνάντευα τὸ λαχταρῶ...
Ψηλὰ ποὺ μὲ νανούριζες καῦμένο Καρπενῆσι!
Τρανὰ πλατάνια ξεδιψοῦν στὶς βρύσες μὲ τὸ κρύο νερό
Σαρακατσάνα ροβολάει καὶ πάει γιὰ νὰ γεμίση.

Μὲ κρουσταλλένια σφυριχτὰ σὲ λόγγους φεύγουν
[σκοτεινοὺς]
Κοτσύφια καὶ βοσκόπουλα μὲ τὰ λαμπρὰ τὰ μάτια,
Νερὰ βροντοῦνε στὸ γκρεμὸ καὶ πᾶνε πρὸς τοὺς
[ούρανοὺς]
"Ισια κι ὅρθὰ σὰν τὴν ψυχὴ τῆς Ρούμελης τὰ ἐλάτια.

Κάμπε Ἀττικὲ μὲ πλάνεψες κι ἔγω γιὰ τὶς κορφὲς πονῶ
Καὶ γιὰ τραχιές ἀνηφοριές σηκώνω τὸ κεφάλι...
Φυλακωμένη πέρδικα ποὺ κλαίει γι' ἀλαργινὸ βουνό
Δέρνει ᾧ ψυχὴ μου στὸ κλουβὶ τὰ νύχια της κοράλλι.

ΠΡΟΣΦΟΡΑ

Τὸ ἔργο μου δέξου στὰ σκαλιὰ τοῦ ἀστραφτεροῦ
[σου θρόνου,
Θεὲ τῆς στοργῆς καὶ τοῦ χαμοῦ τῆς τύψης καὶ τοῦ
[πόνου!

Στὸν πόλεμο ἄν γονάτισα μὲ τὰ φριχτὰ στοιχεῖα,
Ταμένος ἥμουν στὴν πικρὴ καὶ θείαν ἀποτυχία...
Τὸ ἔργο μου δέξου προσφορὰ στὴ δόξα σου καὶ
[κρίνε.

Δάφνης κλαρὶ δὲν εἶναι.

Θεὲ τῆς στοργῆς καὶ τοῦ χαμοῦ τῆς τύψης καὶ τοῦ
[πόνου!

Εἶναι τὸ μαῦρο δάκρυ μου, ποὺ ἀνάλαφρο γλυστρᾶ
Στοὺς κρίνους ἐνὸς τάφου...

Θεέ ! τ' ἀναίβάζει ὡς τὸ σκαλὶ τοῦ ἀστραφτεροῦ σου
[θρόνου

Τ' ἀνάερο τάγμα τῶν λευκῶν ἀγγέλων τοῦ Μιστρᾶ
Βγαλμένο ἀπὸ τὴν ἔκσταση βυζαντινοῦ ζωγράφου.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΠΡΟΣΔΟΚΙΑ

Νὰ γύριζες πίσω !

Μιὰ μέρα ἀπ’ τῶν ἀστρων, τῶν ἥλιων τὰ μάκρη
”Αν σ’ ἔφερνε ξάφνου μπροστά μου ἐνα δάκρυ,
Μποροῦσα τὴν ἀθλια ζωὴ ν’ ἀγαπήσω.

”Αν ἔρθης ἐμπρός μου,

Μαζί σου θὰ μάθω τὸ νόημα τοῦ κόσμου !
Θὰ νοιώσω τὴ σκέψη μορφῶν καὶ χρωμάτων
Καὶ τὴ βυθισμένη ψυχὴ τῶν πραγμάτων...

Θὰ σοῦ ήτανε ξάφνισμα κάθε μας τόπος.
Θὰ πρόδινες τὸ ἄπειρο γιὰ τὰ βουνά μας!
Ἡ ζωὴ θὰ σὲ μάγευε, ἡ ἀμάχη κι ὁ κόπος
Καὶ θὰ σὲ ξανάπερναν τὰ βάσανά μας...

Σὲ στάλα βροχῆς τοῦ Ἀπριλιοῦ θὰ γλυστρήσῃς;
Θ' ἀράξης μὲ σύννεφο ροδοβαμμένο;
Θάρθης ἀπ' τὴν πύρινη πόρτα τῆς δύσης;
Ἄκομα προσμένω.

"Αν γύριζες πίσω

Τί δόλωμα θάβρισκα νὰ σὲ κρατήσω;
Μ' ἀνθρώπινα λόγια καὶ πλάνες, στοχάσου,
Νὰ δέσω θὰ πάσκιζα τ' ἄσπρα φτερά σου.

Μὴν ἔχοντας ἄλλο γιὰ νᾶσαι δικός μου
Σὰν πρωτοφανέρωτα θὰ σοῦ ξηγήσω
Τὰ χίλια μικρὰ τοῦ μικροῦ μας τοῦ κόσμου....
Μυρμήγκια, λουλούδια θὰ μάθαινες πίσω.

Χωριά, πολιτεῖες τῆς φτωχῆς μας τῆς σφαίρας
Θὰ σοῦ τὰ δασκάλευα – καὶ θὰ μεθοῦσες
Καὶ νέα θὰ μοῦ γύρευες καὶ θὰ ξεχνοῦσες
Ἄγναντια στὴν Ὂλη πώς ήσουν αἰθέρας!

ΠΑΡΑΦΡΑΣΕΙΣ

Τὴ μακροβιότητα τὴν ἀντίκρυσε κάθε λαὸς μὲ
θαυμασμό, σὰν καθημερινὴ γιγαντομαχία μὲ τὸ
Χάρο. Ἡ ώραιότερη λαϊκὴ παράδοση γι' αὐτήν,
πλασμένη ἀπὸ τοὺς θαλασσινοὺς τῆς Βρεττάνης,
μπήκε σὲ στίχους ἀπὸ τὸ Γάλλο ποιητὴ Ζάν
Ρισπέν.

Ἡ «Γρηὰ ἡ Βαβά μ'», ἐντελῶς ἔλεύθερη μετα-
φορὰ τῶν στίχων τοῦ Richerpin στὴ διάλεκτο τῆς
Ρούμελης καὶ τοπικώτερα τῆς πατρίδας μου Εύ-
ρυτανίας, δημοσιεύτηκε στὰ 1911.

Η ΓΡΑ Η ΒΑΒΑ Μ'

Η ΓΡΑ Η ΒΑΒΑ Μ'

‘Η γρηὰ ἡ βαβά μ’, καλὰ ὑστιρ’νά,
Ταϊρνὰ ταϊρνὰ
Σβοῦρα τ’ ἀδράχτ’ στριφουγυρνᾶ,
‘Η βάβου ἡ γρηούλα ἡ ἀφιντιά τ’
Πῆγι μὶ τ’ ρόκα στ’ ν ἀγκαλιά τ’
Κι ἔκατσι’ κειὰ κουντὰ στ’ φουτιά τ’.

Κι οἱ τέσσιρ’ π’ θὰ μᾶς πᾶν, ἀλλοί,
Ταϊρνὰ ταϊρνά
Στοὺν ἄλλουν ὑπνου, (ῶρα καλὴ)
Κι οἱ τέσσιρ’ π’ θὰ μᾶς πᾶν οὐλ’νούς
Κι τ’ σ παραλῆδις κι τ’ σ ἀλλ’νοὺς
Φέρανι τ’ ν κάσσα τ’ μακριὰ
Κι ἥρθαν κι τ’ σ εἶπαν «'Αῖτι, γρηά».

— Πιδιά μ’, νἀρθοῦ μιτὰ χαρᾶς,
Ταϊρνὰ ταϊρνά
Σβοῦρα τ’ ἀδράχτ’ στριφουγυρνᾶ,
Βουλήθη νὰ μὶ πάρ’ ού Θιός;
Δόξα σοι Κύριϊ τῶν Δυνά—
Πιδιά μ’, νἀρθοῦ νὰ πάου καλιά μ’...
Σταθῆτι νὰ τιλειώσου τ’ δ’λιά μ’!

— Ως ποὺ νὰ γνέεις, κυρὰ βαβά,
Ταϊρνὰ ταϊρνά
Κι ούλου τ' ἀδράχτ' στριφουγυρνᾶ,
‘Ως ποὺ νὰ γνέεις θὰ μᾶς νυχτόεις
Κι εἴμαστι λίγου βιαστικοί,
Σὶ καρτιροῦμι ἀν θὰ μᾶς δόεις
Πέντι παγούρια μὶ ρακί.

— Ρακὶ δὲν ἔχου στοὺ κατώῃ...
Ταϊρνάϊ ταϊρνάϊ
Κι ούλου τ' ἀδράχτ' στριφουγυρνάει
— Δό μας παρᾶ κι αὐτὸς κιρνάει!
— “Έχου σὶ κείνου τοὺ τσουράπ’....
Τοὺν πῆραν τοὺν παρᾶ κι χράπ!
Πᾶν, κουρνιαχτός, στοὺ μαγαζί
Κι ἄφ’ καν τὴ γρηὰ τ’ βαβά μ’ νὰ ζῆ.

Μιὰ ούκα, δυὸ ούκαδις, τρεῖς, χάϊ! χάϊ!
Ταϊρνάϊ ταϊρνάϊ,
Ἐρμου ρακί, πῶς γαργαλάει!
— Βίβα, ὅρε, βίβα κι ἄλλη μιά! -
Τάπα κι οἱ τέσσιρ’ στοὺ μιθύσ’....
Τὴ βάβου μ’ τ’ ν ἔχ’νι ἀλησμονήσ’.

Κι ἥ βάβου ἀπ’ ὕγνιθι πουλύ,
Ταϊρνάϊ ταϊρνάϊ,
Τ’ ν ἵπηρι ού ύπνους σὰν τοὺ π’ λί
’Ικειὰ στ’ φουτιά τ’ σ’ ἀπ’ γίν’ κι στάχτ’
Κι μάτα τ’ ν ἄφ’ κι σὰν τοὺ π’ λί
Κι μάτα γύρ’ σι ἥ γρηὰ τ’ ἀδράχτ’.

— “Αϊτι κὶ νύχτουσι, γρηά!
(Γύρ’ σαν κι οἱ τέσσιρ’ πώ! πώ! πώ!
Μ’ ἔνα χαρούμενου σκουπό
Βαϊζουντας σὰ δῶ, σὰ κεϊ,
Τύφλα κὶ σκνίπα ἀπ’ τοὺ ρακὶ)
“Αει νὰ σὶ πᾶμι — τράϊ — λὰ — λά!
Στὰ κυπαρίσσια ἀπ’ κάτ’ τὰ ψ’ λά.

Κι μὶ κουτρώνια κὶ σφυριὰ
Ταϊρνάϊ γκάπ! γκόπ!
Ταϊρνάϊ γκάπ! γκούπ!
Κι μὶ σκιπάρνια κὶ σφυριὰ
Βάλανι στ’ ν κάσσα τὰ καρφιὰ
Κι τ’ ν κάρφουσαν ἀπ’ κάτ’ ἀπ’ πάν’
Κι τ’ σήκουσαν ἴγιέμ’, κὶ πᾶν.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κι ἀπ' τοῦ μιθύσ' χαῖ – χαῖ – χαῖ – χαῖ!
 Ταῖρναὶ ταῖρναὶ,
 Κι ὅπως δὲ γλέπουν οὕτι τ' μύτ' τ'ς
 'Η κάσσα τ'ς φαίνουνταν βαρειὰ
 Κι δὲν κατάλαβαν τὴ γρηὰ
 Πώς τ'ν ἀλησμόν' σανι στοὺ σπίτ' τ'ς!

Κι ἡ γριὰ ἡ βαβά μ' – ταῖρναὶ ταῖρναὶ
 Στοὺ χέρ' τ'ς τ'ἀδράχτ' στριφουγυρνάει –
 'Η γρηὰ μὶ τ' ἄσουστα ὑστιρ'νὰ
 –Δόξα σοι, Κύριῃ τῶν Δυνά –
 'Η γρηὰ ἡ βαβά μ' ἡ ἀφιντιά τ'ς
 Γνέθ' κι θὰ γνέθ' κουντὰ στ' φουτιά τ'ς...

ΤΕΛΟΣ

	Σελ.
Τὸ ἀνέκφραστο	1
'Ο ύπνος τῆς βαρκούλας	4
'Η προσευχὴ τοῦ ταπεινοῦ	5
'Ο λόγος τῆς σιωπῆς	6
Τὸ τραγούδι τῆς Ἀθήνας	7
Τὸ τραγούδι τῆς μάννας μου	11
'Ανθρώπινη ἱστορία	13
Τὸ νερὸ	15
Τὰ μάτια ποὺ κλαῖνε	18
'Απολογία στὰ ζῶα	20
Λυπημένα δειλινὰ	23
Πικρὸ τραγουδάκι	27
Μήνυμα στὴν Ἀνοιξη	30
'Ο γεροβοσκὸς	32
'Η γυναικα στὸ πάρκο	36
Πόλεις	39
"Ω κάμποι, ποὺ φεύγετε	41
Φεγγάρι	44
Τὸ πιστὸ ἀστεράκι	47
Πανθεϊστικὸ ἀνάκρουσμα	49
Εἰδύλλιο	52
'Αγρυπνία	53
Εὐθανασία	56
Τὸ ταξείδι	58
Τὰ τρελλὰ τὰ πουλιὰ	63
Σερενάδα στὸ παράθυρο τοῦ σοφοῦ	65
Σύννεφα	67
Ρούμελη	69
Προσφορὰ	70
'Η μεγάλη προσδοκία	71
Παραφράσεις: 'Η γρηὰ ἡ βαβά μ'	77

ΕΡΓΑ ΖΑΧ. Λ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΠΙΣΤΟΙ ΡΥΘΜΟΙ (Ποιήματα στὸ πεζό).

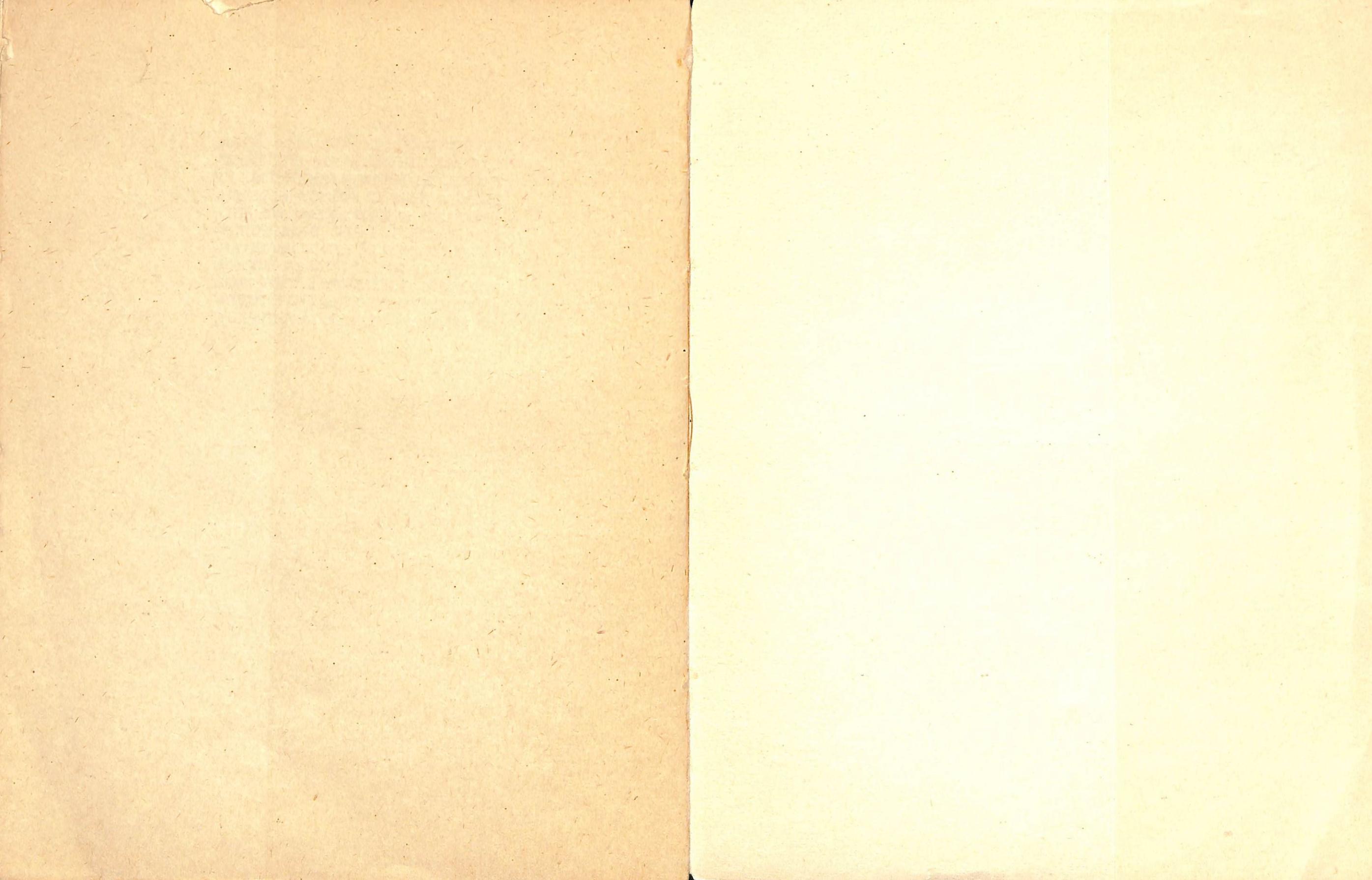
ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ("Ενας τόμος").

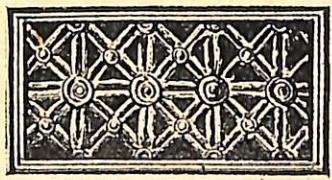
Ο ΟΡΚΟΣ ΤΟΥ ΠΕΘΑΜΕΝΟΥ (Δρᾶμα σὲ τέσσερα μέρη).

ΤΑ ΨΗΛΑ ΒΟΥΝΑ

ΠΑΙΔΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ (Μουσικὴ Γεωργίου Λαμπελέτ).

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥΤΟ "ΤΑ ΘΕΙΑ ΔΩΡΑ,,
ΤΟΥ ΖΑΧ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕ-
ΤΗΜΕΝΟ ΣΕ ΜΗΧΑΝΗ ΜΟΝΟΤΥΠΙΑΣ ΜΕ
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ 12 ΡΥΘΜΟΥ ΝΕΟΕΛΛΗ-
ΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΚΟΣΜΗΜΕΝΟ ΜΕ ΕΠΤΑ
ΣΥΛΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΟΥ ΑΓΓ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥ-
ΛΟΥ ΤΥΠΩΘΗΚΕ ΣΕ ΔΥΟ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΑΝ-
ΤΙΤΥΠΑ ΚΑΙ ΣΕ ΧΑΡΤΙ ALFA MOUSSE
NAVARRE ΤΟ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟ ΤΟΥ ΧΙΛΙΑ
ΕΝΙΑΚΟΣΙΑ ΤΡΙΑΝΤΑ ΕΝΑ ΣΤΟ ΕΡΓΟΣΤΑ-
ΣΙΟ ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ.

TIMH ΑΔ. 40
ΔΕΜ. 50